

DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis quarta
mensis Decembris, anno Domini M. DCC. LXXVII.

M. JOANNE - BAPTISTA BAIGNERES,
Doctore Medico Præsede.

An post mortem Physica veneni certitudo difficile comparanda ?

I.

UM sincerâ instructum doctrinâ & certis ionixum principiis Medicum quotidie comprobent clinici successus, tum imprimis laudem hanc ipsi conciliant quæ sunt identidem in judiciis Medicæ relationes. Verboſis enim-verò strophis, audaci quæ fronte fucatur funesti exitus invidia; quin-imò prævæ methodi non raro victrix naturâ ignorantia triumphum ipsa-met pirat, arti vero ignominiam. Non idem est in forensi relatione; hic ex legitimis Medicinæ fontibus hauriendum; hic Anatomia, Chemia Principia ignorare non licet; hic demum primas obtinent Physiologia & Pathologia. Peritum igitur & qui Universas Medicinæ partes probè calleat, relatio forensis virum exposulat (1). Hæc cuilibet attendenti perspicere facillima, quæ probant insuper simpliciora tentamina, maximè confirmantur relationibus quæ in materie obscuriori & composita postulantur. Tales sunt eæ omnes quæ de veneficio agitantur quæstiones. Innumeræ enim ex illo fonte scaturiunt & gravitate & difficultate æquè insignes.

An venenum arguant morbi mortisque circumstantiæ morales? An scelesti, an propriâ manu fuerit propinatum? An illud obtulerit fatum miserabile? Hæc parum de foro Medico, aliis agitando linquimus. Quæcumque verò naturam, actionem, venenorumque effectus spectant quæstiones, Medici juris sunt. His autem in præsentia non immorabimur. Adest enim magna & gravis materies; scilicet meditatione & inspectione dijudicandum in morte dubiâ utrùm lethum veneno debeat, nec-ne. Sed quò major est examinis gravitas, eò studiosior debet esse Medicus ut ipsi non sit impar. Ad hoc autem quid præstantius quam talis iudicii difficultatum æqua ponderatio. In illâ discussione & societatis utilitati & conscientia suæ paci consulere nobis videtur Medicus. Nec minus ad Pathologiam quàm ad Medicinam legalem refertur quæstio præiens, quippe quæ sit tota de semeiotice. Nihilominus ut extrâ Medicinæ cancellos divagari non videamur, omnis considerationis alienæ oblii, ad ea quæ sunt Medica & Patho-

(1) Vid. Notissimam Thesim cui titulus est *an multum Medicinæ legali conferat Physiologia?*

logica tantum modò attendemus. Pauca enim de venenorum naturâ præmittendo nihil agemus quod ad scopum nostrum non pertineat.

I I.

QUÆ in corpore humano ingesta illius destructionem producant vel moriantur, vocantur venena. Hinc multum ab alimentis differunt quæ nutritionem, minùs à medicamentis quæ alterationem corpori afferunt. Ea est tamen harum substantiarum affinitas, ut unius-cujusque limites nemo Medicus statuere audeat positivas. Venena variè à variis dividuntur. Aliis arridet divisio per tria naturæ regna, aliis per regiones, nobis ad Medicinam magis accommodata videtur ea quæ è qualitibus principiorum intrinsecis, seu potius ex illis principiis eruitur. Hanc scrupulosè sequi foret operosius; (1) laxius illam amplectimur venena sub triplici classè generaliter considerantes, scilicet sub classè venenorum causticorum, narcoticorum & anomalium quæ voco venena *specificæ*.

Cauistica venena ea sunt quorum actio est corrodere partes corporis cui applicantur. Illa caustica dividunt Chemistæ celebres in *caustica mortuorum* & *caustica viventium*.

Cauistica mortuorum vocant quæ cadaveri etiam applicata actione non defraudantur, talia sunt acida tria mineralia, aqua regalis, lapis infernalis, butirum antimonii, &c.

Cauistica viventium nominantur illa quæ actionem non exerunt nisi in corpore vivente & certis partibus applicata. Numerosa illorum est series & reperiuntur in unoquoque naturæ regno. In minerali præcipua sunt cobalti cinis, arsenicum, antimonium, auripigmentum, cuprum, ærugo & quæ ex illis præparantur multa. Vegetabilia nobis suppeditant drastricta & acria inter quæ notari merentur euphorbium, gummi-gutta, scammonium, napellus, helleborus, coriaria, nerion, colchicum, variæ ranunculorum species, toxicodendron & alia, denique sal alkali-fixum utrumque; regnum animale cantharidibus ferè solum hujus classis particeps.

Venena narcotica ea sunt quæ stuporem corpori animali imprimunt: ea quæ omnia è regno vegetabili oriuntur. Variis gradibus inter varia individua distribuitur illa proprietas. In primis adest opium, subsequuntur hyoscyamus, stramonium, belladonna, cicuta variæ species, cœnanthe, solanum, &c.

Venena *specificæ*, stricto sensu, forent ea omnia quorum modus agendi ignoraretur, & ferè omnia venena ad illam classem pertinerent. Sed per illam vocem hic tantum modò intelliguntur ea venena quæ nec ad caustica, nec ad narcotica referenda dotes nocivas à principiis incognitis tenent. Forfan igitur plumbum hic collocandum foret, sed certò huic classi annumerabimus viperam, scorpium, variasque colubrum species nocivas. Prætermittuntur aranea, bufo & alia similia; sed notabilem locum obtinent virus multiplices genti-humanæ lethiferi, haliusque varii quibus necessaria pulmoni aeris elasticitas tot modis corrumpitur.

Quidquid allaboraverint Medici, in statuendâ venenorum actione pauca detexerunt.

Cauistica mortuorum affinitatis legibus partem terream corporum quibus appli-

(1) Vid. *Crantz materia Medica*.

cantur arripiunt, fit que subita deorganisatio. Cautica viventium partibus acris metallicis, salinis, resinosis, in humoribus nostris solutis agunt; acris applicatione vellicantur nervi, irritantur fibræ, turbatur actio vasculosa; hinc exurgit inflammatio vel convulsio pro ut illa pars vel altera magis afficitur; & sepius utriusque adest complicatio. Quibus principiis major debeatur irritatio ne exoptules. Nihil enim ferè docet analysis. E mineralibus, gustui minùs acris effectus aliis longè intensiores producit; quantam differentiam nobis offerunt cucumis sylvestris, gummi-gutta & jalappa ex effectibus, dum parùm acrimoniâ discrepant! Napellus & colchicum à multis medicamentis innocuis sapore vix differunt.

Multa occurrunt in authoribus de actione narcoticorum. Ex iis illud tantùm recolligere est, quòd narcotica principio subtilissimo in partes corporis animalis sensibiles seu nerveas agant, proindèque illarum orgasmo, in liquores remotissimos. Verùm quale sit illud Principium, quomodò agat proximè & remotè? An liquorum motus acceleretur vel retardetur? An illorum augeatur volumen? disputatum est, sed forsan æquali jure ex utrâque parte. Qui enim ad motum gratâ nervorum vellicatione disponuntur humores, iidem spasmo permanente & adaucto, ad quietem possunt reduci. Hinc videre est quid sentiendum sit de partium coagulantium, dissolventium, nec non & de partium ramosarum theoriâ.

De venenis specificis quid dicam? Unum-quodque suo modo animato corpori insidiatur. Fistule intestinalis superficiem desiccare videtur plumbum, sicque multiformi morbo præbere originem (1). Modo incognito halitibus venenosis & putridis insiditur aer; sed aeris sic corrupti periculum deprehendi potest. Ex eo enim oritur quod heterogeneis ut ita dicam saturatus, effluentia è pulmone miasmata solvere non possit (2). Viperæ & aliorum animalium veneni portenta explicare post doctissimum Mead, supervacaneum. Illius naturæ hanc idæam credimus sufficientem, quòd sit liquor irritans & principio sensitivo contrarius. Hinc explicatur duplex ille status debilitatis & irritationis, ex illius morfu conspicuus. Cætera phenomena à spasmo repetenda. Verùm satis de venenorum divisione & naturâ; redeamus ad propositum.

III.

FUNESTA fanè venenorum viventi corpori applicatio; at etiam difficilis & intricata illorum post mortem cognitio. Duobus etenim tantùm modis in lucem prodi potest post mortem intoxicatio, vel attentione adhibita circa historiam morbi, vel sectione cadaveris. Quid certitudinis ex hoc duplici fonte oriatur, videamus.

Historia morbi cujuslibet est illius symptomatum clara expositio & genesis absque ullâ hypothesi Philosophicâ. Talem dari non semper contingit, sed ex illâ legitimè etiam exarata nùm pronuntiabit Medicus in veneni suspitione? Certi responsi difficultatem arguit duplex consideratio, & symptomatum veneni *inconstancia*, & eorundem cum aliorum morborum symptomatibus analogia.

(1) Vid. *Diar. Medic.* Novem. 1776.

(2) Vid. *Theſium avant.* Colleg. le Roux, cui titulus est: *an detur modus aeris vitia detegendi & corrigendi?*

Primo quidem symptomatum veneni inconstantia patet; vicinior enim quam indicavimus inter alimenta, medicamenta & venena connexio, temperamentorum varietas, temporis & circumstantiarum differentia id effecerunt non solum ut pluries venena irrita fuerint, sed etiam ut medicamenta quin imò alimenta veneni vices gesserint (1). Sic caustica pluries ad magnam dosim impunè vorata fuerunt (2) dum alimenta rudiora vel bona intempestivè sumpta debilibus vomitum, nauseam, mortem prodixerunt. Tale quid simile quotidie demonstrant crapula, iræ motus (3) vel ingenua antipathia (4); à fortiori igitur drastica imprudenter sumpta omnia veneni phænomena exhibuerunt. Narcotica aliis soporem inducunt, aliis convulsiones, vomitus, delirium; Turcis lætitiæ suavissimum sensum & animos addunt, à quibusdam impunè vorantur.

Secundo symptomata veneni cum aliorum morborum symptomatibus magnam præ se ferunt analogiam. Etenim ut ordine procedamus, singultus, vomitus, anxietas, tormina, convulsio nonne sunt præcipua causticorum venenorum symptomata? Sed illa symptomata nec peculiariter, nec summatim venenis sunt propria. Singultus febrium symptoma non raro observatur, & tunc materiæ irritantis effectus est; crapulam sequitur, inanitionem extremam comitatur (5); ipsi denique dant originem subitam metastasis, ira, vini largior haustus & alia (6). Si quaeratur de vomitu & anxietate, illorum causam repetas à causis singultus. Adde insuper omnes ventriculi, hepatis, lienisque morbos, & planè confirmabitur prædicata analogia. Nulla est forsan læsio Pathologica quæ non valeat convulsiones miras in corpore humano ciere: Febris, saburra, inflammatio, metastasi, debilitas, fluxus, animi pathemata, passio hysterica, & hypochondriaca, contusio, distortio, totidem sunt convulsionum causæ sæpè subito in actum erumpentes (7). Omnia recensita phænomena reperias in intestinorum inflammatione. Quam tamen inflammationem & quidem subitam incautè venenis sæpè tribueres, docet observatio: Talia enim subito produxit pedis frigus, contusio, nimia potatio (8). Sed quid dicam de bile & de symptomatibus ex illà in omnibus morbis oriundis. Vomitus, torminibus, diarrhææ, uno verbo omnibus quæ ab inflammatione & spasmus pendent, millies ansam dedit. Non alia exerit causticum, & ideo pro veneno corporis humani bilis in statu morbofo habetur. Plumbus in substantiâ vel sub formâ vaporis tormina, abdominis retrocessum, faciem plum-

(1) Homo in repentinam mortem incidit ex esu melopeponum. Schenckius observ. titul. 7 de venenis.

(2) Ex Cardano, Pontifex summus Leo X. capitis pœnâ aliquem liberavit, quia arsenici unciam nullis præmanitis pharmacis voraverat sine noxâ. Aliæ drachman unam sublimati corrosivi impunè sumplit. Boerner Inst. Med. leg. n°. 142.

(3) Whytt. mal. nerv. ff. 88.

(4) Inter miranda antipathia exempla sufficiat illud à Schenckio relatam titulo de *Idiosyncrasia*. Homo à porcina carne ita abhorrebat ut ex ipsâ tenuissimè etiam trita incideret in accidentia veneni, scilicet tremorem cordis, syncopen & puri sanguinis vomitum.

Mulier quædam ita abhorrebat à sele ut ex illius, etiam invisibilis, emanatione in syncopen, sudores & similia delaberetur. Whytt. mal. nerv. tom. 1, ff. 45.

(5) Nosol. method. class. 5, gen. 8.

(6) Vid. Hoffm. Med. rat. lib. 2, & de causâ venen. dari accusatione.

(7) Unamquamque ex illis causis observatione speciali consimulare facillimum, sed brevitatè gratiâ nosol. method. class. 4, revocamus.

(8) Nosol. meth. class. 3, gen. 15.

beam, convulsiones, paralyſim, & mortem, ni Medicina ſuccurrat, afferunt. Eadem phænomena pluries febribus intermittentibus ſuccedere viſa ſunt, teſtantibus Baillou & Fernel; quin imò quandoque ita generalia fuerunt ut morbum Epidemicum producerent, ut accidit Amſtelodami anno 1727, ſub oculis *D. Tronchin*; (1) non abſimilem tragediam ludunt ſuppreſſa tranſpiratio apud ſurinamenſes, & quandòque in noſtrâ Europâ, uſus vini auſteri & acidi limonum nimium in uſum adhibiti (2). Similia denique oſtendunt quotidie rheumaticæ, podagricæque materiz ad interiora repulſio.

Dantur etiam in morbis pluribus nonnulla phænomena quæ narcoticorum effectus mentiuntur; ſic ſopor ſubitus à metaſtaſi materiæ morbiſicæ, à contuſione cujus fugit veſtigium, à lapſu gravi ſeu potius à commotione ex illo oriundâ. Juvenis in extaſim & inde in mortem delapſus eſt ob repulſum à muliere amatâ. Subita convulſio vel inexpectatum delirium ſæpiſſimè narcotici ſunt effectus; ſed tales ab erotomanâ ſubito producta vidi in juvene biliſo; ſimiles liquoris ſpirituofi duobus vel tribus unciiſ in ſervo abſtemiô propriis in focis obſervavi. Illuſtris foemina ſive bonam ſive malam amicorum audiret fortunam, ſubito convellebatur; altera viciffim inſenſibilitatem maximam; & diras convulſiones experiebatur ex ſimplici dentium dolore (3). Sed quid pluribus opus eſt? Inſolatio, plethora, hyſteris, nervorum denique quælibet irritatio vel compreſſio, narcoticorum phænomena tum in genere, tum in particulari referre valent (4).

Venenorum ſpecificorum non ita ſpecialis eſt natura ut non eſſingantur ab aliis morbis. Sic iſterus in viperæ morſu inſignis non minus certo natiſcitur ex animi pathetate, ex vomitu, ex venæ ſeſione intempeſtively celebratâ. Varii viri contagioſi quandòque ſpontanei ſunt. Vaporum è ſulphure, carbone & mineralibus exhalantium natura hodie cognoviſcit, ſed pernitiôſus in homine aſthmatico ſæpè fuit ipſe candela fumus.

Ex allatis igitur videre eſt quâta ſit venenorum effectûs inconfantia, & tantum deſſe vicinâtis inter veneni phænomena & ingenitorum morborum ſymptomata, ut non niſi ab oculatiſſimò medico poſſit deprehendi diſcrimen. Igitur quid luminis afferat historia morbi & quatenus ipſi ſidendum tenemus.

NEC ſaris medico fuerit ſymptomata venenorum explorare, latentem etiam in viſceribus labem cultro anatomico reſerare ſatagit. Quem fructum ex novo labore colligere ſit, examinandum venit. Speratum verò fructum non tantum eſſe quem credideris, probabit eadem ratiocinandi methodus, & effectuum veneni inconfantia, & eorumdem cum aliis morborum ſymptomatibus analogia.

Effectuum veneni inconfantia in eo conſiſtit quod quædam venena nullos effectus phyſicos relinquunt in cadavere, aliâ verò effectûs inter ſe ita diverſos, ut unus alteri ſit ſæpe diſſimilis. Quædam phyſicos non relinquunt effectus poſt mortem, & ejuſmodi ſunt ſubtiliſſima illa venena quorum natura noſtris in regionibus ſerè incognita manet (5). Sæpius incaſſum narcoticorum veſtigia requiras

(1) Idem claff. 7, gen. 29. (2) Idem ibid.
 (3) Whytt. ſinal. nerv. tom. 1, ſt. 37. (4) Noſol. method. claff. 4.
 (5) Subtiliſſima illa venena nihil aliud ſunt pro majori parte quam plantarum quædam ſucci. Illarum verò nobis notiſſimi ſunt Napellus & Thora. Jam dudum barbaris inſerviunt ad tela vene-

præsertim cum mortem per somnum inferunt. Quænam enim illorum extarent in cadavere vestigia ? Nùm dissolutio sanguinis ? Nùm coagulatio ? Nùm vasorum dilatatio ? Sed hæc omnia quis univoca signa dicere audeat ? Venena alia diverfos edunt effectus , & illud hominem œconomix animalis bene gnarum non fugit. Supponamus enim causticum venenum à pluribus ebibitum : quanta effectuum differentia pro variâ idiosyncrasiâ , pro variis potionem comitantibus circumstantiis ! Hic enim debilis & nervus venenum cum paucis vehiculo deglutiens , notabilem ventriculi erosionem exhibet & paucis diebus interimitur. Ille Herculeo temperamento gaudens intestinorum inflammationem vel bilis suppressionem inquirenti offert. Alter similis , pulmone tamén laborans , & qui simul assatim aquam hauserit , pulmonis inflammationem magis vel minús acceleratam experietur , & tæbe consumptus peribit (2). Unus renibus , alter vesicâ plectetur , pro variâ sensibilitate. Quæ omnia , nostro iudicio , quàm sit inconstans physicus venenorum effectus perhibent.

Illâ tamen inconstantia aliquid certi facillè renuntiaret , ni similes effectus morbi multiplices quotidie luderent. Liquidò autem constat omnes venenorum effectus post mortem residuos quotidianis morborum effectibus esse consimiles. Etenim erosio , vasorum dilatatio , abscessus , materies in cavitatibus elapsa , gangræna , macule , cita putrefactio , en physici venenorum effectus generales ; at quis illa signa veneno peremptis propria judicare audeat ? Nùm erosionem ? sed quis nescit quàm infidele sit tale signum. Producitur enim ab omnibus morbis inflammationis ventriculi & intestinorum. Frequens est febrium lethaliu sequela. Saltem , aiunt multi , œsophagi , orisque ventriculi superioris phlogosis , ulcus , erosio signum veneni constituent pathognomonicum. Illam refutavit opinionem ex professo Medicus quidam italus (3). Omnes enim causæ quæ singulis , nauseæ , vomitus habentur principia , talis erosionis sæpè fuerunt origines (4) ; medicamentorum abusus inter illas causas præcipuè notatur. Nùm vasorum dilatationem ? Sed illam venosam vel arteriosam si producunt venena , sæpius efficiunt materies putrida vel gelatinosa & sanguis morâ corruptus. Spasmus vascula cerebri coarctans sanguinis reditum impedit , & hæc est forsân narcoticorum actionis ætiologia (5) , sed spasmus quot morbi generent , jam diximus. Vipera venenum effusiones in cavitatibus gignit , sed inflammationes , obstruçõesque lethales semper sequitur effusio lymphæ & sanguinis. Ex bilis suppressione fit abscessus , ex abscessu effusio , sed nùm à solo veneno supprimitur bilis ? Nec magis gangrænâ confidas ; datus æstuantî hominî potus frigidus illi

nanda. Thoræ succo imbutus aculeus mortem ferè subito infert ex simplicî puncturâ. Quin imò coriariæ bacæ inter acia præcellentes , nullam alterationem sensibilem in visceribus , in ventriculo etiam reliquerunt , & tamen mortem produserunt. . . . *Vid. M. Paulet, Mal. Epizoot. tom. 2. p. 372. & seq.*

(2) Quæ experientia pluries comprobata , confirmantur adhuc experimentis *D. Crapp* quibus constat aquam ferè omnium venenorum esse antidotum ; quinquaginta enim aquæ paribus dilutus acerrimus ranunculi succus nullo modo nocuit. *Vid. Carol. Crapp, experim. de ranuncul. venenata qualitate.*

(3) Doctor *Sebastiano Rotari* in opere cui titulus est *allegazioni Medico fisiche* , & eo magis testatur merebatur illa opinio , quod *Paracelsi* & *Piagraci* auctoritate nitēbatur , utraqûe ponderis non mediocritas.

(4) Non solum erosio vel ulcus ventriculi aliis morbis communis est , sed quandoque etiam ventriculorum perforatum invenere Medici post morbos venenis nequaquam affines. Illius observationis testes sunt plures hujusce scholæ magistri.

(5) In animalibus & hominibus hyosciami usu necatis vascula membranarum cerebri maxime dilatata apparuerunt. *Vid. M. Paulet, Mal. Epizoot. tom. 2, pag. 369.*

paucarum horarum intervallo dedit originem, prægressis cardialgiâ, vomitu, & aliis veneni symptomatibus (1). Gangræna inflammationem malignam proximè subit; idem dicendum est de putridâ alimentorum depravatione, de metastasi humoris nocivi, & de spasmo sæpè incognito. Maculæ cutis si væ purpureæ, si vè petechiales nihil aliud sunt quàm acris cujusdam in cutem decubitus & materies illa propriis in vènis format. Cita putriditas ab effusione acrium intra cavitates, à fibris debilitatis, ab humorum depravatione ferè semper repetenda (2). Denique omnes illi effectus exhibentur passim in morbis inflammatoriis & in genere in febribus malignis coacervantur. Uno verbo veneno semper moritur homo, vel innato intrà viscera vel extraneo. Pro demonstratâ igitur habeamus veneni effectuum analogiam cum aliorum morborum effectibus. Aliundè de eorundem inconstantiâ dubitare non licet; mirâ igitur sagacitate opus est ut in materie tam intricatâ veritatè assequi valeamus.

V.

EX unâ parte symptomatum veneni inconstantia ipsorumque cum aliorum morborum symptomatibus analogia præcipitem in judicando morantur Medicum; ex alterâ cunctationem imperant similis inconstantia & similis analogia in effectibus physicis. Consequens est difficilè comparari physicam veneni certitudinem peractâ morte. At inquires, non jam difficilis sed etiam impossibilis probatur veneni post mortem cognitio? Severiorem accusamus conclusionem. Quid aliud enim diceres si venenorum symptomata nunquam detegerentur, vel semper in errorem inducerent? Verùm quidquid dixerimus de symptomatum & effectuum si vè inconstantiâ si vè analogiâ, quandòque tamen veneni certa dici possunt symptomata, effectusque evidentes. Sed quibus in casibus & quibus mediis detegantur: Hoc opus hic labor est. Nùm febris absentia, symptomatibus parum ordinatis? Erronea hæc sunt media; nùm mortis præcipatione solâ? Falsum jam demonstravimus; nùm faucium erosione? Signum esse dubium satis constat: nùm comparatione factâ inter historiam morbi & effectus physicos inspectione cadaveris sensibiles? Confert sanè ad veritatè detegendam illa comparatio, & multùm quidem si benè instituat, sed sufficientem adhuc non credimus. Quæ si prius allegata accuratè perpenderit illud tibi professò videbitur, quòd duobus tantum in casibus certitudo veneni affulgere possit. Primus dabitur si adest ut ajunt, *corpus delicti*, quemadmodum veneni particula experimento cognoscenda; arsenicum verbì gratiâ, combustionè funique odore, opium proprietatibus & sic de aliis. Secundus ut obtingat, plures coincident circumstantiæ necesse est; quæ sunt *accurata peracti morbi historia, symptomata veneni distincta, effectus physici citò post mortem detecti, evidens alterius morbi absentia*. Igitur nihil reformidate cives, cum irrequieta magistratuum cura rumores ex subitaneâ morte oriundos excipit, venenique perquisitionem instituit. Convocantur enim viri in arte suâ probatissimi. Hominis mortui, mœurs, temperamentum, morbi prægressi etiam exquiruntur; symptomata mortis præcedanea expiscantur. Quidquid est notandum

(1) De cautâ & circumspectâ veneni dati accusatione. Hoffm. tom. 5, suppl.

(2) Contrariam habebant opinionem veteres. Juxta eos venena corpora desiccabant, sicque illorum corruptioni obstant. Sed quid magis putredini favet quàm fluidorum decompositio, à plerisque venenis vel mediâtè, vel immediâtè producta. . . Vid. P. Zach. quæst. Med. leg. tit. 1, p. 78. n°. 20.

in illis circumstantiis sedulo asservatur, & in mente Medici tacitum jam exurgit iudicium: sed eodem tempore interrogatur cadaver, solida perlustrantur, fluida tentantur, varia instituuntur experimenta, denique effectus morbi à mortis effectibus rite distincta tum seorsim, tum collectivè ponderantur. Si ex illis idem occurrat iudicium ac de præcedentibus, in promptu est quantum pateat veritas. Quod non fecit examen separatim, producit sæpè comparatio, & quod ex comparatione non oritur, discussione legitimè obtinebitur. In illà autem discussione litem dirimunt non vana Theoria, sed argumenta positiva qualia suppeditabunt cognita lætio, mortis præcipitatio cum, symptomatibus comparata, & alia Medico haud incognita. Quæ tamen si necessariò concurrere debeant cum adest simplex veneni suspicio, recludant sanè cum aliundè probatur crimen illud nefandum. Tunc enim in criminis argumentum non venit relatio Medica, sed in argumenti confirmationem.

Ast aliis in circumstantiis, à iudicio certo ablineat Medicus. Errorem accusas? Sed odia refrigeranda, & firmiter utrum peccare necesse sit, in indulgentiam excurrere satius est quam in odiosam criminationem. Talia professi sunt Zachias qui consiliis suis plures veneno accusatos innocentes declaravit; Hoffmanni qui Medicos monuit de erroribus in accusatione veneni facilimis (1). Multiplici adhuc auctoritate firmari posset nostra conclusio, sed quorsum hæc eruditio? Si bene sciat diximus, si malè, jam nimium; superest itaque ut concludamus juxta mentem nostram,

Ergo post mortem Phisicæ veneni certitudo difficiè comparatur.

(1) Accidentia veneni ingenij nra similia sunt accidentibus veneni pro, inquit ut distingui invicem non possint. Zach. *quæst. Med. legal. tem. 2, lib. 10, cons. 12, & sequent.*

(2) *Vid. Hoffm. loco supra citato.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Thomas LE TENNEUR,

M. Ludovicus DISNOIS DE RO-
CHESFORT, Eques, Censor
Regius, & Regiæ Societate
Medicæ Parisiensis, pro Epi-
demis instituta.

M. Isaacus HIERV, Eques,
Regis & Salubri Consilio, Regiæ
Medicæ Collegii Nancien-
sis Socius Honorarius, Regique
eiusdem Civitatis Scientia-
rum & Humanarum Litterarum
Academici, nec non Bile-
terensis.

M. Felix PICO-D'AZUR, Scho-
larum Professor designatus, &
Regiæ Scientiarum Academia,
Serenissimi Comitiss Atraba-
tensis Consiliarius Medicus,
Regiæ Medicorum Collegii
Nancienorum Socius Hono-
rarius, in Societate Regiæ
Medicæ Parisiensis, pro Epi-
demis instituta, Præfetus &
primarius Correspondens, in
eadem Societate Anatomies hu-
manæ nec non & comparatæ
Professor à Rege nominatus.

M. Joannes-Franciſcus Achilles
DE LAZOUET, Eques, &
Regiæ Societate Medicæ Pa-
riensisi, pro Epidemici insti-
tuta.

M. Anna-Claudius DORCEN,

M. Antonius-Chaumont SABA-
TIER, Regis Exercituum in
Insulâ Corsicæ Medicus.

M. Josephus COTTON,

M. Ludovicus Joannes-Baptiste
COGNIER.

Proponebat Paulus FRANCISCUS DOUBLET, Cænitæus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ
Parisienſis Baccalaur. Medic. nec non in supremo Senatu Patronus, Theſeos Auctor,

A. R. S. H. 1777. A SEXTA AD MERIDIUM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1777.